

Organizing sustainable tourism activities with the participation of communities, Takrob Sub-district, Chaiya District, Surat Thani Province

Pornapaktra Sakdaar^{1*} Yoksamon Jeaheng¹ Kessinee Tripongpan¹ and Jaree Phrommana¹

¹ International school of tourism, Suratthani Rajabhat University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: pornapaktra.sak@sru.ac.th

ABSTRACT

This article aimed (1) to study the guidelines for organizing tourism activities that are suitable for sustainable tourism in the community, (2) to assess the potential for organizing tourism activities that are appropriate for sustainable tourism in the community of Tambon Takrop, Chaiya District, Surat Thani Province. This research is a combination of qualitative research and quantitative research. Qualitative research uses an action research format. The tools used to collect data include participatory type, which provides for collecting data from spatial surveys. Interviews will be conducted with key informants, who are Community leaders, citizens, community travel group members, village headmen, Local government organizations, government agencies, tourism operators, and community tourism stakeholders, to obtain study and analysis data. The sample size (Sampling frame) was determined using a purposive sampling method, a focus group of 30 people, and observation. Quantitative research uses questionnaires by random sampling from the sample population of 400 tourists who have traveled in the Takrop Subdistrict community. The statistical analysis includes frequency, percentage, hypothesis testing, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The result of the study found that: 1) The area and the community have the potential to organize suitable tourism activities, specifically half-day trips. 2) The potential for organizing tourism activities to manage access to tourist attractions must be developed as much as possible. Because traveling into the area is quite complicated, no navigation signs exist. The road is rough, and the route is quite far—the level of tourists' opinions on managing sustainable tourism activities with community participation. The average opinion was at a pretty high level, and the average level of views on tourism with community participation. The average opinion was at a high level. Tourists with different personal factors have different views on organizing tourism activities.

Keywords: Travel Activities, Sustainable Tourism, Community Tourism

การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภรณ์พักตรา ศักดา^{1*} ยกสมน เจ๊ะเฮง¹ เกสลิณี ตรีพงศ์พันธุ์¹ และ จารีย์ พรหมณะ¹

¹ วิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: pornapoktra.sak@sru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน (2) เพื่อประเมินศักยภาพการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนในตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพใช้รูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจเชิงพื้นที่ และการสัมภาษณ์ จากผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นผู้นำชุมชน ประชาชนที่อยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อให้ได้ ข้อมูลมาศึกษาและทำการวิเคราะห์ โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ใช้การอภิปรายกลุ่มจำนวน 30 คน การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จากกลุ่มประชากรตัวอย่างของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เคยท่องเที่ยวในชุมชนตำบลตะกรบ จำนวน 400 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test และค่าสถิติ F-test ผลการศึกษาพบว่า 1) ศักยภาพพื้นที่และคนในชุมชนสามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวชุมชนแบบครึ่งวันได้ (Half day trip) 2) ศักยภาพการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวด้านการจัดการการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต้องได้รับการพัฒนามากที่สุด เนื่องจากการเดินทางเข้าพื้นที่ค่อนข้างซับซ้อน ไม่มีป้ายนำทาง ทั้งนี้ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ต่างกัน

คำสำคัญ: กิจกรรมท่องเที่ยว, ท่องเที่ยวยั่งยืน, ท่องเที่ยวชุมชน

© 2024 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความโดดเด่นทางด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด ซึ่งเป็นจุดเด่นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้มาเยือนประเทศอย่างต่อเนื่อง จากสถิติพบว่าในปี 2562 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมายังประเทศไทยมีจำนวนสูงถึง 39.79 ล้านคน ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวในปีดังกล่าวอยู่ที่ 1.93 ล้านล้านบาท อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ที่เริ่มต้นขึ้นในช่วงปี 2563 ส่งผลให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยชะลอตัวลงอย่างรุนแรง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือในปี 2563 จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงเหลือเพียง 6.7 ล้านคน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563) ซึ่งเป็นผลจากการปิดประเทศและข้อจำกัดในการเดินทางระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นในช่วงการระบาด เมื่อพิจารณาถึงการพึ่งพานักท่องเที่ยวต่างชาติที่ลดลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การท่องเที่ยวภายในประเทศกลายเป็นกลไกสำคัญในการรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของประเทศ โครงการต่าง ๆ เช่น "เราเที่ยวด้วยกัน" ที่รัฐบาลส่งเสริมขึ้นมา เป็นตัวอย่างของความพยายามในการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศและการท่องเที่ยวในชุมชนที่เน้นการแสดงเอกลักษณ์พื้นถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่น กระตุ้นการท่องเที่ยว

ภายในประเทศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและชุมชนกลายเป็นทางเลือกสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็มีบทบาทในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและส่งเสริมวิถีชีวิตแบบยั่งยืน

ชุมชนบ้านฝ้ายพรุ ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นตัวอย่างหนึ่งของชุมชนที่มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่หลากหลาย ชุมชนแห่งนี้มีภูมิประเทศที่เป็นที่ราบลุ่ม มีลำคลองและลำห้วยหลายสาย เช่น คลองบางโหลง คลองตะกรบ และห้วยทรายขาว ซึ่งนอกจากจะเป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับการเกษตรและประมงแล้ว ยังสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สนใจในธรรมชาติและวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนได้อย่างดี ทั้งนี้จากนโยบายของภาครัฐโดยกรมพัฒนาชุมชนได้กำหนดเป้าหมาย พร้อมทั้งมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนภายใต้แผนปฏิบัติการคือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีความสามารถในการบริหารจัดการและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน และส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตแก่ประชาชนและชุมชน (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอไชยา, 2559) ชุมชนบ้านฝ้ายพรุ ซึ่งเป็นอีกชุมชนหนึ่งที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว สามารถยกระดับการท่องเที่ยวชุมชนให้เป็นที่รู้จักและพัฒนาให้เหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการท่องเที่ยวตามลักษณะชุมชนได้ คนในชุมชนมีความพร้อมในการจัดการและพร้อมที่จะพัฒนาให้ชุมชนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักในอนาคตได้ ซึ่งปัจจุบันยังขาดการจัดการอย่างเป็นรูปธรรมในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนจากภาครัฐ การจัดการการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการด้านความปลอดภัยรวมถึงการให้บริการ เป็นต้น

จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดจันทบุรีของ ธนพล จันทรเรืองฤทธิ์ (2561) พบว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจะไม่มุ่งเน้นเพียงการควบคุมและการจัดการผลกระทบด้านลบของอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่การท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่อยู่ในตำแหน่งที่พิเศษมากของชุมชนท้องถิ่น การท่องเที่ยวได้สร้างประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การสร้างความตระหนักและการสนับสนุนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การดำเนินงานต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น มีการกระจายให้เกิดความเท่าเทียมทางสังคมและสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาความรู้ด้านการท่องเที่ยวเพื่อที่จะทำให้ประชาชนสามารถเพิ่มศักยภาพของตนเองได้ และการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างการเรียนรู้ความเข้าใจในวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชน ให้แก่ผู้มาเยือน สามารถสร้างจิตสำนึกและองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งคนในชุมชน และผู้มาเยือน มีการบริการที่ดีและปลอดภัย ทั้งด้านที่พัก ยานพาหนะ นักสื่อความหมายท้องถิ่น เจ้าของบ้าน และการประสานงานที่ดีระหว่างกลุ่มในชุมชนเพื่อให้บริการ (กฤษณะ เนียมหอม และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์, 2564)

ดังนั้นเพื่อให้เกิดการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสม โดยมีแนวคิดเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมอาชีพ รักษาสิ่งแวดล้อมและประเพณีของชุมชน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนจากทรัพยากรที่มีอยู่ พัฒนาและเกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ยั่งยืนของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยจึงมุ่งหวังให้มีการสร้างกลไกการขับเคลื่อนการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชนได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง สร้างความรู้ความเข้าใจในระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวในชุมชน สามารถพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวอันเกิดจากการมีส่วนร่วมโดยชุมชน สรรวจความเห็นของนักท่องเที่ยวต่อกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืนมากยิ่งขึ้น การจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนจะต้องมีการวางแผนที่ดีและมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการออกแบบและดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่แท้จริงและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนในตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อประเมินศักยภาพการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนในตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action research - PAR) ใช้วิธีการการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (key information) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุมมากที่สุด โดยคำถามจะมีลักษณะของคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสัมภาษณ์ได้ คือ ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงและมีบทบาทต่อการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตะกรบในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากตัวแทนภาครัฐ ตัวแทนภาคธุรกิจ และภาคประชาชนที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงในส่วนการท่องเที่ยวชุมชนตะกรบ และมีขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษาคือพื้นที่ของชุมชนตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากร คือ ผู้นำชุมชน ประชาชนที่อยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ นักท่องเที่ยวที่เคยใช้บริการการท่องเที่ยวชุมชนตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 400 ราย การสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญ (Accidental sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือตามวัตถุประสงค์ที่ 1 การวิจัยรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาสภาพบริบทการท่องเที่ยวของพื้นที่ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการการสำรวจ โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (check list) เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวม และการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้ที่ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ซึ่งเป็นผู้นำชุมชน แกนนำกลุ่ม/ประธานกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น ข้อมูลชุมชน

เครื่องมือตามวัตถุประสงค์ที่ 2 การวิจัยรูปแบบเชิงปริมาณและการเชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือวิจัยในการจัดประชุมเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นกรอบในการวิเคราะห์ในประเด็นการสนทนากลุ่ม และได้ทำการศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยว จากทฤษฎี หนังสือ วารสาร งานวิจัยต่าง ๆ เพื่อวางแผนทางการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม (Questionnaire) ให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และสร้างแบบสอบถามขึ้น

เมื่อสร้างเครื่องมือเสร็จแล้วก็ส่งไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการที่ปรึกษาซึ่งจะตรวจว่าตรงตามเนื้อหา/ตรงตามโครงสร้างหรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยนั่นเอง ถ้ากรรมการ/ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบแล้ว จึงจะนำเครื่องมือไปทดลอง (Try-out) เพื่อหาความความวางใจได้ (reliability) กับประชากรกลุ่มตัวอย่าง 30 ราย เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวนแล้ว ก็นำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยค่า Alpha (α) ของ Cranach's Alpha โดยในการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ใช้โปรแกรม SPSS ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามส่วนข้อมูลที่เป็นระดับความคิดเห็น (มีค่าเป็น 7 6 5 4 3 2 และ 1) จะต้องได้ค่าแอลฟา (α) ไม่ต่ำกว่า 0.65 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555)

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน ในตำบล ตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นกิจกรรมที่ต้องได้รับการพัฒนา

3.2 นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3.3 นักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แตกต่างกัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการรวบรวม ค้นคว้า ศึกษา จากเอกสาร หนังสือ วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประวัติชุมชน โครงสร้างพื้นฐาน ลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและสภาพปัญหาของชุมชน ที่สอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชนและเพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน บ้านฝ้ายพร ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้กับชุมชนต่อไป

4.2 งานวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจเชิงพื้นที่ (Area Frame Survey และการสัมภาษณ์ (in-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ซึ่งเป็นผู้นำชุมชน ประชาชนที่อยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยวในชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลมาศึกษาและทำการวิเคราะห์

ใช้การอภิปรายกลุ่ม เชิงปฏิบัติการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชุมกลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ซึ่งเป็นผู้นำชุมชน ประชาชนที่อยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว สมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยวในชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลมาศึกษา

4.4 การวิจัยเชิงปริมาณ ด้วย การแจกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยวโดยแจกแบบสอบถามด้วยกระดาษ และแบบออนไลน์ผ่านการสแกน QR Code จากนักท่องเที่ยวที่เคยใช้บริการการท่องเที่ยวชุมชนตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 400 ราย การสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญ (Accidental sampling)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

นำข้อมูลที่ได้จากประชุมกลุ่มมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล คัดกรองข้อมูลและจัดแยก เป็นประเด็นต่าง ๆ วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ตามประเด็นที่ค้นพบ ใช้การประเด็น (Thematic Analysis) แยกประเด็นที่เหมือนและ แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างแต่ละราย สรุปแยกประเด็นด้านต่าง ๆ นำข้อมูลที่ได้จากประชุมกลุ่มมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล คัดกรองข้อมูลและจัดแยก เป็นประเด็นต่าง ๆ วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ตามประเด็นที่ค้นพบจากผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) และผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในกำหนดแนวทางการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านฝ้ายพร ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้กับชุมชนต่อไป

5.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

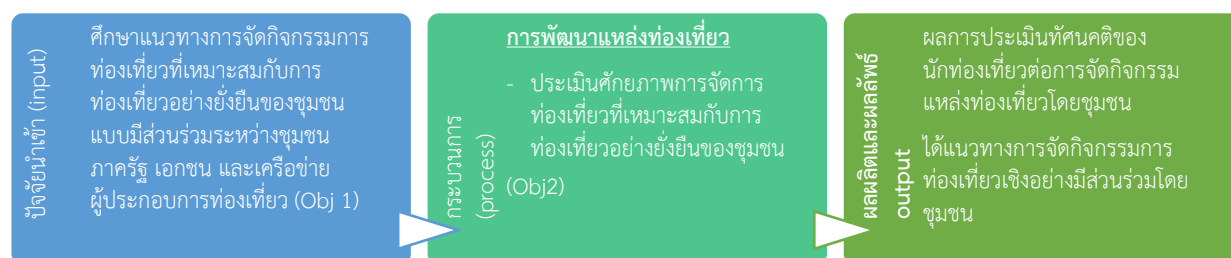
5.2.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล และพฤติกรรมนักท่องเที่ยว โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

5.2.2 ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นโดยรวมของนักท่องเที่ยว

5.2.3 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการให้คะแนน (7 Likert- scale) ซึ่งจะเป็นคำถามแบบ ให้คะแนน (Likert- scale) โดยใช้ 7 ระดับ วัดความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในระดับใด

5.2.4 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติ t-test แบบสองทาง (two-tailed t-test) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นอันเนื่องมาจากปัจจัยส่วนบุคคลที่มีกลุ่มประชากร 1 คู่ ได้แก่ เพศและระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และสถิติ F-test เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นอันเนื่องมาจากปัจจัยส่วนบุคคลที่มีกลุ่มประชากรมากกว่า 1 คู่ ได้แก่ อายุ สถานภาพ อาชีพและรายได้ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สำหรับกรณีที่มีความแตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นอันเนื่องมาจากปัจจัยส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จะใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post-hoc comparison) โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี LSD เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความคิดเห็นโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ทั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการคำนวณ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. แนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน ในตำบล ตะกรบ อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.1 การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในปัจจุบัน

จากการศึกษาข้อมูลและแนวทางการจัดกิจกรรมในชุมชน ปัจจุบันมีลักษณะสภาพแวดล้อมและกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังนี้

1). สภาพแวดล้อม พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลฝั่งอ่าวไทยเป็นชุมชนมีกิจกรรมและวิถีชีวิตที่หลากหลาย ภายในชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจสามารถเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยว อันได้แก่หนองนทรี ซึ่งเป็นลักษณะบ่อที่ใช้พยาบาลและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ ก่อนปล่อยลงทะเลซึ่งอยู่ติดกับอาคารที่ประชุมประจำหมู่บ้าน มีพื้นที่ลักษณะกว้างกว่า 2 ไร่ ทำเรือบางโหลงและปาชายเลนตลอดเส้นทางเดินเรือในคลองบางโหลง เป็นท่าเรือที่ชาวประมงใช้ในการออกเรือหาปลา ในทะเลตามฤดูกาลหาปลา มีสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่สมบูรณ์ ในพื้นที่ปาชายเลนยังอุดมสมบูรณ์ มีระยะทางยาวกว่า 5 กิโลเมตร ปากน้ำคลองบางโหลงมีแนวหาดทรายยาว ทรายขาวสะอาด ทั้งนี้ปัจจุบันพื้นที่ชุมชนกำลังส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยกำลังพัฒนาเป็นสวนเศรษฐกิจชุมชนอาทิ สวนกระท่อม รวมถึงมีการทำโรงเรือนเพาะชำโก่งกาง เพื่อรักษาปาชายเลนโดยเฉพาะปาโก่งกาง ดังนั้นถือเป็นจุดสำคัญอีกหนึ่งอย่างในการทำเส้นทางและสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกได้แก่ อาคารศาลาประจำหมู่บ้าน ใช้ในการประชุมและทำกิจกรรมของชุมชน มีห้องน้ำให้บริการจำนวน 2 ห้อง อยู่ติดกับหนองนทรี มีลักษณะที่กว้างขวางสามารถบรรจุคนได้มาก มีถนนลูกรังสามารถเข้าถึงท่าเรือบางโหลงและชายหาดศาลาโนนอีกด้วย

2). กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนปัจจุบัน เนื่องจากชุมชนเพิ่งได้จัดตั้งกลุ่มโครงสร้างด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนขึ้นอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้กิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนทำดำเนินการอยู่จะจัดตามฤดูกาลและตามสภาพอากาศโดยกำหนดกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมล่องเรือชมธรรมชาติในพื้นที่คลองบางโหลง ถ่ายภาพธรรมชาติชมป่าโก่งกาง

กิจกรรมปล่อยปู หอย และปลูกป่าชายเลน และนำนักท่องเที่ยวชมสวนกระท่อม และร่วมรับประทานอาหารพื้นถิ่น โดยไม่มีการกำหนดระยะเวลา หรืองบประมาณที่ชัดเจน

1.2 เป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน

เป้าหมายหลักของการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนขึ้นนั้น ชาวบ้านต้องการให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังพื้นที่ใกล้เคียงได้แวะพักและชื่นชมธรรมชาติในชุมชนและยังสามารถเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนได้มากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากรายได้หลักจากการทำเกษตรกรรมและการประมง ทั้งนี้กิจกรรมที่จัดต้องไม่ทำลายระบบนิเวศและต้องใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนให้มากที่สุด

1.3 ปัญหา และอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว

ปัญหาในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนคือคนที่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยว การวางแผนทางการทำกิจกรรมที่เหมาะสม และการบริหารจัดการค่าตอบแทนผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่เหมาะสม

1.4 ชุมชนมีศักยภาพด้านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว (วิเคราะห์ SWOT อย่างมีส่วนร่วม)

ทั้งนี้ชุมชนบ้านฝ้ายพรุ ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีศักยภาพเพื่อศึกษาศักยภาพด้านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยสามารถสรุป การวิเคราะห์ศักยภาพการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว SWOT Analysis ของของชุมชน ได้แก่ **จุดแข็ง (Strengths)** ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง สามารถนำชาวบ้านในการจัดทำกิจกรรมของชุมชน ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี ชาวบ้านให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว ชุมชนมีพื้นที่ทางธรรมชาติสามารถพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยวเพื่อจุดเด่นได้หลายจุด ประกอบด้วยปากน้ำบางโหลงที่มีเรือเล่าตั้งแต่ก่อตั้งอาณาจักรศรีวิชัย ชายหาดที่มีทรายลักษณะยาว มีศาลตานอนที่มีเรือเล่าเรื่องความเชื่อ มีป่าโกงกาง และป่าชายเลนที่ยังอุดมสมบูรณ์ รวมถึงหนองนันทรีที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ **จุดอ่อน (Weaknesses)** ยังขาดช่องทางประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม คนในชุมชนยังขาดความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์ หรือการประสานนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ ป้ายบอกทางเข้าพื้นที่ท่องเที่ยวในชุมชน ถนนที่เดินทางไม่สะดวกเนื่องจากเป็นลูกรัง เป็นหลุมเป็นบ่อ ห้องน้ำไม่เพียงพอต่อการให้บริการนักท่องเที่ยว ไฟส่องสว่างในบริเวณจุดต่าง ๆ **โอกาส (Opportunities)** ชาวบ้านที่เข้าใจการท่องเที่ยวชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมได้มีช่องทางการสร้างรายได้เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากอาชีพหลัก หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวชุมชน และการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขึ้นพื้นฐานมากขึ้น อาทิ การปรับปรุงถนน ไฟฟ้า สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจากพื้นที่ใกล้เคียงที่แวะพัก หรือสนใจท่องเที่ยวชุมชนมากขึ้น **อุปสรรค (Threats)** การประชาสัมพันธ์นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนไม่ทั่วถึงทำให้ชาวบ้านและชุมชนไม่ทราบข้อมูลปัญหาขยะบริเวณชายหาดและป่าชายเลนในหน้ามรสุมจะมีการพัดพาขยะมาเป็นจำนวนมาก ทำให้กิจกรรมชมป่าชายเลนไม่น่าสนใจ และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่รู้ว่าในพื้นที่มีกิจกรรมท่องเที่ยว แวะมาท่องเที่ยวเพราะเป็นทางผ่านไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น

1.5 การจัดกลุ่มโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว

ชุมชนได้มีการจัดตั้งกลุ่มดำเนินการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมและมีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ในชุมชน ทั้งนี้ได้มีการจัดโครงสร้างกลุ่มอย่างมีส่วนร่วมโดยมีโครงสร้างการดำเนินงานโดยเพื่อให้เกิดกลไก ในการขับเคลื่อนอย่างมีส่วนร่วมโดยชุมชน ได้มีการเสนอให้จัดตั้งกลุ่มและกำหนดผู้ดูแลและกำหนดขอบข่ายงาน/หน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน ได้แก่ ประธานกลุ่ม รองประธาน คณะกรรมการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ เจริญญิก กรรมการและเลขานุการ และที่ปรึกษา

1.6 แนวทางในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน สมาชิกในชุมชนร่วมกันเสนอการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวแบบครึ่งวันเต็มวัน และแบบค้างคืน โดยจากการศึกษาศักยภาพพื้นที่และคนในชุมชนแล้วสามารถจัดกิจกรรมแบบครึ่งวันได้ (Half day trip)

2. ผลการประเมินศักยภาพการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน ในตำบล ตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.1 การฝึกปฏิบัติจริง

การฝึกปฏิบัติการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชนบ้านฝ้ายพรุ หมู่ที่ 1 ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ เพื่อนำมาวางแผนทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ผู้วิจัยได้จัดทำและดำเนินการฝึกปฏิบัติการโครงการท่องเที่ยวชุมชนบ้านฝ้ายพรุ ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการฝึกปฏิบัติตามโครงการ รายละเอียดโปรแกรมในการท่องเที่ยว ดังนี้

ภาพที่ 2 ภาพแบนเนอร์กิจกรรมท่องเที่ยว

2.2 ประเด็นการอภิปรายและการประเมินผลการจัดกิจกรรม

1) ศักยภาพด้านการจัดการความปลอดภัยของชุมชน กิจกรรมล่องเรือชุมชนจัดอุปกรณ์เสื้อชูชีพไว้ให้กับนักท่องเที่ยว แต่ยังไม่มีการอธิบายหรือคำเตือนเฉพาะเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ควรมีการจัดตั้งกฎเกณฑ์สำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความปลอดภัย รถสำหรับขนส่งนักท่องเที่ยว (ซาเล้ง) ควรได้รับการตรวจสอบและตรวจสอบความปลอดภัย บางคันอาจจะมีความเก่าเกินไปไม่ปลอดภัย

2) ศักยภาพด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชน พื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการจัดกิจกรรมรักษาศาสนา การจัดเก็บขยะ ปลูกป่า มีเรือหางยาวและซาเล้งที่ให้บริการนักท่องเที่ยวตลอดเส้นทาง ควรตรวจสอบสภาพห้องน้ำ และเพิ่มจำนวนห้องน้ำให้เพียงพอต่อการบริการนักท่องเที่ยว

3) ศักยภาพด้านการจัดการการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน ชุมชนต้องมีการเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวและเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากการเดินทางเข้าพื้นที่ค่อนข้างซับซ้อน ไม่มีป้ายนำทาง ถนนขรุขระ เป็นสิ่งที่ต้องได้รับการสนับสนุนและพัฒนาที่สุด เพราะจัดเป็นช่องทางการเข้าสู่ชุมชน

4) ศักยภาพด้านการจัดการด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ของชุมชน พื้นที่และสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม คนในชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทำให้ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวมีสูง

5) ศักยภาพด้านความพร้อมของคนในชุมชนในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว มีความพร้อมในการให้บริการ แต่ควรปรับปรุงกระบวนการให้บริการ การบริการด้วย service mind ทักษะการเล่าเรื่องของนักท่องเที่ยว ความหมาย การแต่งกายที่แสดงถึงหมู่คณะของผู้ให้บริการ โดยควรมีการอบรมสัมมนา หรือการศึกษาดูงานในพื้นที่อื่นที่มีศักยภาพ

6) ศักยภาพด้านการประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ยังมีศักยภาพน้อย ยังไม่มีป้ายนำทางหรือการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ให้ท่องเที่ยวเข้าถึงได้ง่าย

7) ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว คนในชุมชนมีส่วนร่วมและความพร้อมในการจัดกิจกรรมสูงมาก มีความกระตือรือร้นสูง

2.3 ผลการศึกษาจากนักท่องเที่ยว ดังนี้

1). เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ตามเพศ แบ่งเป็นเพศหญิงร้อยละ 61.5 และเพศชายร้อยละ 38.5 และเมื่อสำรวจตามอายุของนักท่องเที่ยว อายุต่ำกว่า 20 ปี มากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 20-29 ปี และ

รองลงมาช่วงอายุ 30-39 ปี ช่วงอายุ 40-49 ปี รองลงมาช่วงอายุ 50-59 ปี และช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด และเมื่อสำรวจด้านสถานภาพ ปรากฏว่านักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสดมีถึงร้อยละ 78.5 สถานภาพสมรส และอยู่ร้าง ตามลำดับ และเมื่อสำรวจปัจจัยด้านระดับการศึกษา ปรากฏว่ามีนักท่องเที่ยวที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 51 และปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 49 ตามลำดับและเมื่อสำรวจอาชีพของนักท่องเที่ยว ปรากฏว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้าง มากที่สุด รองลงมาคือนักเรียน/นักศึกษา และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพเกษตรกร และอาชีพค้าขายน้อยที่สุด ตามลำดับ สุดท้ายผลสำรวจตามรายได้ของนักท่องเที่ยว ปรากฏว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 - 20,000 บาท มากถึงที่สุด รองลงมาคือไม่มีรายได้ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 - 35,000 บาท และน้อยที่สุดคือมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาท ตามลำดับ

2) ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความคิดเห็นต่อการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านต่าง ๆ	ระดับความคิดเห็น			
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปล ความหมาย	ลำดับ
1. ด้านความปลอดภัย ในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.7344	.76400	ค่อนข้างมาก	4
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.0586	.67296	ปานกลาง	7
3. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.2404	.77520	ปานกลาง	6
4. ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ในการจัดกิจกรรม การท่องเที่ยว	5.3333	.80755	มาก	2
5. ด้านความพร้อมของคนในชุมชนในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	5.3012	.76149	มาก	3
6. ด้านการประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.5108	.64102	ค่อนข้างมาก	5
7. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	5.4281	.71530	มาก	1
โดยรวม	4.8009	.69107	ค่อนข้างมาก	

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบดังนี้ ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}$ = 4.8009, S.D.= .69107) โดยสามารถแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 5.4281, S.D.= .71530) รองลงมาคือด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 5.3333, S.D.= .80755) รองลงมาคือด้านความพร้อมของคนในชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 5.3012, S.D.= .76149) รองลงมาคือด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}$ = 4.7344, S.D.= .76400) รองลงมาคือด้านการประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.5108, S.D.= .64102) รองลงมาคือด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 4.2404, S.D.= .77520) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก น้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 4.0586, S.D.= .67296) ตามลำดับ

3) ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีด้านต่าง ๆ	ระดับความคิดเห็น			
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลความหมาย	ลำดับ
1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม	5.6940	1.18723	มาก	1
2. ด้านองค์กรชุมชน	5.3870	.49400	มาก	5
3. ด้านการจัดการชุมชน	5.5105	.57901	มาก	4
4. ด้านการเรียนรู้	5.5885	.87308	มาก	3
5. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	5.6390	.71447	มาก	2
โดยรวม	5.5638	.69177	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความคิดเห็นเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5.5638$, S.D.= .69177) โดยด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5.6940$, S.D.= 1.18723) รองลงมาคือด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5.6390$, S.D.= .71447) รองลงมาคือด้านด้านการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5.5885$, S.D.= .87308) รองลงมาคือด้านการจัดการชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5.5105$, S.D.= .57901) และด้านองค์กรชุมชน น้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5.3870$, S.D.= .49400) ตามลำดับ

4) ผลการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังแสดงตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความคิดเห็น	เพศ Sig.	อายุ Sig.	สถานภาพ Sig.	ระดับการศึกษา Sig.	อาชีพ Sig.	รายได้ Sig.
1. ด้านความปลอดภัย	.442	.034*	.010*	.112	.001*	.001*
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	.809	.043*	.004*	.268	.000*	.000*
3. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	.762	.092	.074	.474	.001*	.023*
4. ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่	.744	.030*	.317	.885	.005*	.218
5. ความพร้อมของคนในชุมชน	.413	.049*	.320	.277	.277	.273
6. ด้านการประชาสัมพันธ์	.495	.039*	.000*	.001*	.001*	.021*
7. ด้านการมีส่วนร่วม	.493	.045*	.003*	.000*	.000*	.002*
โดยรวม	.571	.035*	.035*	.620	.001*	.020*

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลด้านต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วยด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้

โดยผลการทดสอบดังนี้ นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา ไม่แตกต่างกัน พบว่า Sig = .571 (> 0.05) นักท่องเที่ยวที่มีอายุ

ต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา แตกต่างกัน พบว่า $Sig = .035 (< 0.05)$ นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา แตกต่างกัน พบว่า $Sig = .035 (< 0.05)$ นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา ไม่แตกต่างกัน พบว่า $Sig = .620 (> 0.05)$ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา แตกต่างกัน พบว่า $Sig = .001 (< 0.05)$ และ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา แตกต่างกัน พบว่า $Sig = .020 (< 0.05)$

อภิปรายผล

แนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน ในตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านฝ้ายพรุ ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีศักยภาพ โดยชุมชนมีความพร้อมและศักยภาพมีจุดแข็งที่สำคัญคือผู้นำชุมชนเข้มแข็ง สามารถนำชาวบ้านในการจัดทำกิจกรรมของชุมชน ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี ชาวบ้านให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในทุก ๆ กิจกรรมอย่างเต็มที่เต็มความสามารถ ทั้งนี้ชุมชนยังคงยังขาดช่องทางประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม อาทิ ป้ายบอกทางเข้าพื้นที่ท่องเที่ยวในชุมชน อย่างไรก็ตามโอกาสที่สำคัญของชุมชนคือชาวบ้านที่เข้าร่วมและทำความเข้าใจกับการท่องเที่ยวชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมได้มีช่องทางการสร้างรายได้เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากอาชีพหลัก หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวชุมชน และการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขั้นพื้นฐานมากขึ้น อาทิ การปรับปรุงถนน ไฟฟ้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก จันทรเกตุ (2560) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา : ชุมชนเกาะยอ จังหวัดสงขลา ทั้งนี้ชุมชนได้มีการจัดโครงสร้างกลุ่มอย่างมีส่วนร่วมโดยมีโครงสร้างการดำเนินงานโดยเพื่อให้เกิดกลไก ในการขับเคลื่อนอย่างมีส่วนร่วมโดยชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพล จันทรเรืองฤทธิ์ (2561) แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนกรณีศึกษา ชุมชนริมน้ำจันทบูร ซึ่งในการพัฒนาชุมชนให้เป็นพื้นที่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการร้านค้า และผู้ที่อาศัยอยู่ภายในชุมชน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในชุมชน ได้มีการเสนอให้จัดตั้งกลุ่มและกำหนดผู้ดูแลและกำหนดขอบข่ายงาน/หน้าที่ความรับผิดชอบของประธานกลุ่ม รองประธาน คณะกรรมการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์และส่งเสริมด้านการตลาด เหมัญญิก กรรมการ และเลขานุการ ที่ปรึกษามีหน้าที่การให้คำปรึกษาและสนับสนุนกิจกรรม ชุมชนได้มีการจัดตั้งกลุ่มดำเนินการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมและมีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ในชุมชนเป็นสัดส่วน จากการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน โดยจากการศึกษาศักยภาพพื้นที่และคนในชุมชนแล้วสามารถจัดกิจกรรมแบบครึ่งวันได้ (Half day trip) มากที่สุด

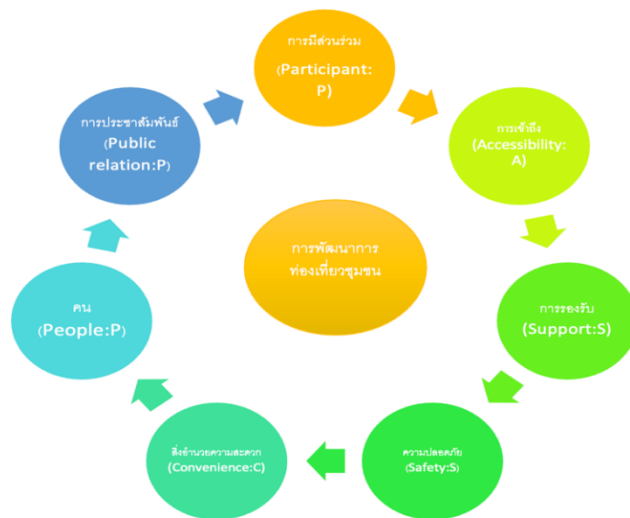
ผลการประเมินศักยภาพการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนในตำบล ตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน เป็น กิจกรรมที่ต้องได้รับการพัฒนา ชุมชนมีความพร้อม ความต้องการ และมีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยว การกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนเป็นเจ้าของจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของ กชธมน วงศ์คำ และ เวธกา มณีเนตร (2563) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านห้วยขั้ว ตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้จากการวิจัยด้านการจัดการ **ความปลอดภัย** ในกิจกรรมล่องเรือ ชุมชนจัดอุปกรณ์เสื้อชูชีพไว้ให้กับนักท่องเที่ยวเพียงพอเหมาะสม แต่ยังขาดการอธิบายหรือคำเตือนเฉพาะเพื่อให้เกิดความปลอดภัย **ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก** ยังต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐด้านต่าง ๆ อาทิ ห้องน้ำที่เพียงพอต่อการบริการนักท่องเที่ยว **ด้านการจัดการการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว** การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้นต้องเดินทางด้วยรถส่วนบุคคลหรือรถเช่าเพื่อเข้าพื้นที่กิจกรรมของชุมชน เนื่องจากการเดินทางเข้า

พื้นที่ค่อนข้างซับซ้อน ด้านการจัดการด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ พื้นที่และสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม คนในชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทำให้ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวมีสูงและยังสามารถต่อยอดในการพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวและเป็นสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ อาทิหาดนายอำเภอหาดพุมเรียง, ด้านความพร้อมของคนในชุมชน มีความพร้อมในการให้บริการ แต่ควรปรับปรุงกระบวนการให้บริการ ทักษะการเล่าเรื่องของนักสื่อความหมาย การแต่งกายที่แสดงถึงหมู่คณะของผู้ให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ยังมีศักยภาพน้อย ยังไม่มีป้ายนำทาง หรือการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ให้ท่องเที่ยวเข้าถึงได้ง่าย และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว คนในชุมชนมีส่วนร่วมและความพร้อมในการจัดกิจกรรมสูงมาก มีความกระตือรือร้น ใส่ใจกับกิจกรรมทุกกิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรมล่องเรือ รถซาเล้ง กลุ่มจัดทำอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว

จากการประเมินศักยภาพการจัดการกิจกรรม โดยศึกษาความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวต่อการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน นั้นพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวตำบลตะกบและตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง สถานโสด โดยมีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 - 20,000 บาท มาเที่ยวชุมชนตะกบเป็นครั้งแรก เสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 1,000 บาท ในการท่องเที่ยว ซึ่งเดินทางมาเที่ยวกับเพื่อน เนื่องจากเหตุผลใกล้บ้านมากที่สุด เนื่องจากนักท่องเที่ยวว่ารู้จักแหล่งท่องเที่ยว ตำบลตะกบ ว่าอยู่ใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยกิจกรรมที่เลือกเข้าร่วมมากที่สุดคือกิจกรรมถ้ำรูปธรรมชาติ จากผลการสำรวจระดับความคิดเห็นต่อการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว เฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร์, โอษฐ์ญา บัวธรรม และชัชชญา ยอดสุวรรณ (2559) แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และจากการสำรวจระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลตะกบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ความคิดเห็นเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก โดยด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม มากที่สุดและด้านองค์กรชุมชน น้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของกชมน วงศ์คำ และ เวธกา มณีเนตร (2563) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านห้วยขั้ว ตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม และกฤษณะ นิยมหอม และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชน

องค์ความรู้ใหม่

ดังนั้นจากการศึกษาศักยภาพการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยสามารถการพัฒนาแบบการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนในตำบล ตะกบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่สร้างขึ้นในครั้งนี้จึงเป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณซึ่งได้จากการวิเคราะห์ ข้อมูลจากแบบสอบถามและเชิงคุณภาพการสังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาชุมชน การทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและการสนทนาพูดคุย ทำให้ผู้วิจัยสามารถอาศัยการพัฒนาแบบการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมหลายด้าน เพื่อให้กิจกรรมท่องเที่ยวนั้นไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ต่อผู้มาเยือน แต่ยังส่งผลดีต่อชุมชนและสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น จึงควรพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ภายใต้ศักยภาพของสภาพแวดล้อมและคนในชุมชน ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 3 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนด้วย

จากภาพการศึกษารูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนจึงควรพัฒนาภายใต้องค์ประกอบย่อยได้แก่ การมีส่วนร่วม (Participation: P) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน การเข้าถึง (Accessibility: A) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว การรองรับ (Support: S) ด้านขีดความสามารถในการรองรับ พื้นที่ท่องเที่ยวควรมีการประเมินและวางแผนเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ความปลอดภัย (Safety: S) ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว การให้ความสำคัญกับมาตรการความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นสิ่งจำเป็น สิ่งอำนวยความสะดวก (Convenience: C) การพัฒนาและการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ เช่น ที่พัก ห้องน้ำ การเดินทาง และบริการต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญ คน (People: P) ความพร้อมของคนในชุมชนนั้น การพัฒนาทักษะและการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถของชุมชนในการจัดการและเป็นเจ้าภาพในกิจกรรมท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์ (Public relations : P) การสื่อสารข้อมูลที่ต้องการและเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยว

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบล ตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

แนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน ตำบลตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน และเป็นกิจกรรมที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วยด้านการจัดการความปลอดภัย ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดการการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านการจัดการด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ด้านความพร้อมของคนในชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว

ศักยภาพด้านการจัดการการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนา ชุมชนต้องเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากการเดินทางเข้าพื้นที่ค่อนข้างซับซ้อน ทั้งนี้จากระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นแตกต่างกันตามตัวแปรอายุ สถานภาพ อาชีพและรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ส่วนความคิดเห็นตามตัวแปรเพศ และระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

สามารถวางแผนการพัฒนาแบบการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนในตำบล ตะกรบ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง เชิงปริมาณและ

เชิงคุณภาพการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาชุมชน การทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และการสนทนากลุ่ม ทำให้ผู้วิจัยสามารถวางแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมอันประกอบด้วยการมีส่วนร่วม (Participation: P) การเข้าถึง (Accessibility: A) การรองรับ (Support: S) ความปลอดภัย (Safety: S) สิ่งอำนวยความสะดวก (Convenience: C) คน (People: P) และการประชาสัมพันธ์ (Public relations: P) อันจะเป็นแนวทางการพัฒนา กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การจัดการกิจกรรมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว: หน่วยงานหรือผู้ดูแลจะต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนและการดำเนินกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ นี้อาจรวมถึงการจัดงานเทศกาลหรือกิจกรรมเฉลิมฉลองท้องถิ่นที่โหว้วัฒนธรรมและสินค้าของชุมชน การทำเช่นนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่แท้จริงของสถานที่นั้น ๆ แต่ยังช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่นด้วย

1.2 หน่วยงานหรือผู้ดูแลรับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวควรมีระบบติดตามประเมินผล ในการประเมินผลนั้น หน่วยงานหรือผู้ดูแลควรเน้นการสร้างเครือข่ายกับองค์กรต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัย, องค์กรไม่แสวงผลกำไร สำหรับการสนับสนุนทางเทคนิค, และชุมชนท้องถิ่นเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ การทำงานร่วมกันเช่นนี้จะช่วยให้หน่วยงานหรือผู้ดูแลสามารถตัดสินใจที่มีข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจภาพรวมของผลกระทบจากกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น ๆ

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับความสามารถและศักยภาพในการ รองรับนักท่องเที่ยวโดยให้ชุมชนและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการศึกษา

2.2 ควรวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชน ในลักษณะการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในรูปแบบของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทางประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เอกสารอ้างอิง

- เกษมณ วงศ์คำ และ เวชกา มณีเนตร. (2563). การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านห้วยข้าว ตำบลแกดำ อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 8(4), 1439-1451.
- กมลชนก จันทรเกตุ. (2560). *การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา: ชุมชนเกาะยอ จังหวัดสงขลา*. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). *สถิตินักท่องเที่ยว*. สืบค้น 10 ตุลาคม 2566. จาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=411.
- ภุชณะ นิยมหอม และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2564). การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชน. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(11), 350-363.
- ธนพล จันทรเรืองฤทธิ์. (2561). *แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาชุมชนริมน้ำจันทบูร อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี*. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- ศิรินันท์ พงษ์นรินทร์, โอชัยญา บัวธรรม และ ชัชชญา ยอดสุวรรณ. (2559). แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มข*, 9(1), 234-259.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอไชยา. (2559). *วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ*. สืบค้น 4 สิงหาคม 2565. จาก <https://district.cdd.go.th/chaia/about-us/vision/>.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: สามลดา.